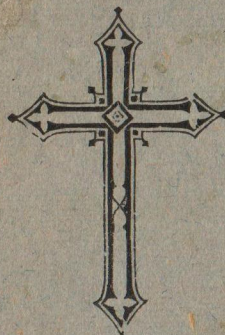

**NOVÁ
KRIŽIACKA VÝPRAVA
alebo
ARMÁDA SVÄTÉHO KRIŽA**

na povzbudenie a rozširovanie
kresťanského smýšľania, na vy-
dobitie, udržovanie a pre zod-
povedajúcu poctu miest nášeho
spasenia.

NOVÁ KRIŽIACKA VÝPRAVA,

alebo

ARMÁDA SVÄTÉHO KRIŽA

na

povzbudenie a rozširovanie kresťanského
smýšľania, na vydobitie, udržovanie a pre
zodpovedajúcu poctu miest nášeho spasenia

„Daleko odo mňa, aby
som sa chlubil, iba v
križi Pána nášeho Ježiša
Krista, skrze ktorého svet
mi je ukrižovaný a ja
svetu.“

(Galat. 6. 14.)

Imprimatur.

No. 486/1927.

Cassoviae, die 3. febr. 1927.

† Josephus,
episcopus. - ap. adm.

Imprimatur.

No. 25/1927.

Bratislavae, die 10. febr. 1927.

P. Mansuetus Olšovský
O. F. M.
Min. Provincialis.

Dosvedčenie prijatia.

24.

Do „Armády Svätého Kríža“ vstúpil(a):

(Meno a priezvisko:)

Josef Šanik

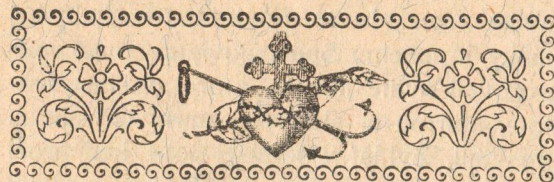
prijaty do Armády sv. Kríža

v *H. Salmosi* dňa *15. IV.* 1928.

V mene Komiséra sv. Zeme:

Lukáš Svetlák ján

horliteľ(ka).

„Jestliže zapomeniem na teba Jeruzaleme, nech je v zapomenutie daná pravica moja. Jazyk môj nech prilne k dšasám mojim jestli na teba pamätať nebudem, jestli Jeruzalem nepostavím na prvé miesto mojich radostí.“

(Žalm 136, 5.)

Vyzvanie na duchovnú výpravu križiackú.

Palesína posvätená niekdy šlapajami nášeho Spasiteľa, preplnená je najkrajšími rozpomienkami. Je to domovina Spasiteľa nášeho Ježiša Krista, a kolieбка Jeho svätého náboženstva, a nazýva sa preto „zemou svätou“, Betlehem, Nazaret, zahrada Getsemanská, hora Kalvárska, Hrob Boží, sú mená každému srdcu kresfanskému najdrahšie. Križiaci krv svoju vylievali za oslobodenie svätých miest, preto nás vyzýva Cirkew. účastníť sa dobrého diela

svätej zeme. Je to povinnosťou detinskej lásky k nášemu Spasiteľovi, aby sme podporovali sväté miesta, ktoré svojim životom, smrťou a slavným zmŕtvýchvstaním posvätil. Zvlášť v terajšej dobe, keď hrozí svätým miestam lakomstvo Turkov, podlosť rozkolníkov a vplyv ruský, treba nám, pravej svätej Cirkve, tieto sväté miesta každou cenou hájiť a udržiavať. K tomuto potrebné je spoluúčinkovanie všetkých kresťanov a *nová výprava križiacka*. Z tejto príčiny založili sme: *Armádu Svätého Križa*. Všetci veriaci, muži, ženy a deti nech prihlasujú sa ku tomuto podniku a nech berú účasť na vydobíť a udržiavaní svätých miest.

Účel „Armády Svätého Križa“.

Účelom „Armády Svätého Križa“ je:

1. Hlboké zakorenenie a posilnenie kresťanského smýšľania, zvláštnou úctou ku svätému križu, v ktorom znamená premožené bolo starobylé pohanstvo a v ktorom jedine možno zvíťaziť nad novým pohanstvom.

2. Neohrozené vyznávanie slovom i skutkom učenia svätého križa, aby slabosť vo viere, bázeň ľudská, sebeckosť a iné z

ducha protikresťanského povstávajúce a duševnému blahu škodlivé nemravy vykonané boli.

3. Udržiavanie svätých miest, božským Spasiteľom a Jeho svätou Matkou posvätených, a vymoženie tých svätyní, ktoré sa dosiaľ v rukách nevercov nachodia.

4. Pokračovanie v misijnárskom diele Ježiša Krista, totiž: rozširovanie našej viery v Palestíne, zakladaním misijnárskych staníc a škôl.

5. Vzdelávanie a vyučovanie tamojšieho ľudu v kresťanskom a spoločenskom živote poučovaním vo svätom náboženstve a užitočnom remesle.

6. Skutky kresťanskej lásky k bližnému, akožto: podpora chudobných, vdov a sirot na svätej zemi.

7. Opatera a ochrana pútnikov.

Stanovy „Armády Svätého Križa“,

na povzbudenie a rozšírenie kresťanského smýšľania, a vydobíť a udržovanie a na zodpovednú poctu miest nášeho Vykúpenia.

„Armáda Svätého Križa“ úplne pridruhuje sa k dielu, na podporu svätej Zeme založenému, ktoré slávne panujúci svätý

Otec, pápež Lev XIII. dopisom z 18. júna 1887. schválil a odpustkami vyznačil. Pozostáva ona z katolíkov obojeho pohlavia, a jej cieľom je, zkonosným zásadám terajšieho sveta, predovšetkým ale zásadám sebestva a pôžitkárstva zvlášte tým protiúčinkovať, že všetko vynaloží na to, aby úcta pretrpkého umučenia a smrti Spasiteľ'a nášeho Ježiša Krista všestranne rozširovaná bola, a tak sa dosiahlo, žeby veriaci týmto duchom kríža Kristovho, ktorý premochol svet a je prameňom všetkého spasenia, nadchnutí a preniknutí boli. Z tejto príčiny nosia :

I. Údovia tejto duchovnej armády na prsiach* pod rúchom posvätený kríž, aby týmto na dobrodenia vykúpenia neustále upamätovaní boli.

II. Pri vstávaní a líhaní úctive pobozkajú vždy svätý kríž, vraviac: „*Klaníme sa Tebe, o Pane Ježišu, a dobroréčime Tebe, lebo svätým krížom svojim svet si vykúpil.*“

III. Najväčšou horlivosťou *snažia sa* nauky tohoto blahonosného kríža *životom*

* Kto posvätený kríž s bársakej príčiny na prsiach nosíť nemôže, splní svoju povinnosť, keď ho má vždy pri seba.

svojim ohlasovať. Nevšímajúc si ľudských predsudkov a ohľadov, nech vieru svoju vždy mužne a ochotne vyznávajú, a keď treba, dľa svojej možnosti zastávajú. Za najväčšiu česť nech si pokladajú, keď im bude možno oprotí nepriateľom Kríža Ježiša Krista za vyznanie spasonosnej, viery svojej i s nebezpečím vlastného života verejne svedectvo skladať za príkladom apoštolov, ktorí „šli zo shromaždenia, radujúc sa, že hodnými učinení boli trpieť pohanenie pre meno Ježiša“.

IV. Všetko vynaložia na to, aby svojim dobrým príkladom druhých povzbudzovali. Preto svedomite musia sa starať:

a) aby ich poddaní a príbuzní zákony Božie a cirkevné svedomite zachovávali;

b) aby od ich rodiny odstránené bolo všetko, čo by duševnému ich spaseniu škodíť mohlo, ako sú: nedovolené známosti, spisy a knihy Cirkvi protivného obsahu; oproti tomu snažiť sa musia poskytovať svojim dobré knihy a spisy a nasledovaniahodné príklady.

V. *Každého člena úlohou nech je, každoročne aspoň jedného spolubrata, alebo*

sestru získať pravej viere ukrížovaného Ježiša Krista a lahostajného, i len dľa mena kresťana obrátiť v opravého.

VI. Nielen kríž, toto znamenie a tento nástroj nášeho spasenia, má byť účtíhodným členom tejto armády, lež i tie vyvolené miesta, na ktorých spasenie zjavilo sa ľudom; preto nech sa zcela za tým namáhajú, aby tieto miesta, jakožto drahé poklady našej Cirkve, pre katolíkov znovu získané, v jej moci udržané byly, a účastnými staly sa zodpovednej úcty. Toto môže sa docieliť dvojakým spôsobom, a síce modlitbou a podporou, t. j. olmužnou.

Každý člen nech sa modlí každý piatok, ku cti päť rán Ukrížovaného: päť „*Otčenáš*“, „*Zdravas' Maria*“ a „*Sláva Bohu*“ s prídavkom: „*Klaníme sa Tebe, ó Pane Ježišu a blahorečíme Tebe, bo svätým krížom svojím svet si vykúpil*“.

Každý člen ďalej dáva každý rok dar lásky, čo almužnú, na potreby svätej Zeme.

VII. Udovia v sbory, dvanásť-dvanásť členov obsahujúce sú rozdelení. Na čele sborov v jednatlivých mestách a obciach utvorených stoja horlitolia, poľazne horli-

telky, ktorí a ktoré peňazité prispevky (almužnú) komissariátu sv. Zeme odosielajú.

VIII. Horlitolov poľazne horlitolky na odporúčanie miestneho, dôstojného pána farára, kde horlitol' býva a účinkovať žiada, sám Komisar' sv. Zeme vymenúva, a pritom spolu on sám ustáli i to, že pod jedného horlitol'a, poľazne horlitol'ku koľko sborov môže patriť.

IX. Prijímajúce listy, tojest dosvedčenia prijatia údov, horlitolia poľazne horlitolky vystavia a potom ich zašlú komissariátu sv. Zeme. Spôsob vystavenia prijímajúcich hárkov a vôbec všetky povinnosti horlitolov a horlitoliek Komisar' sv. Zeme, akožto úpravu jejich k účinkovaniu, s prijímajúcimi listami spolu im pošle.

X. Jestli niektorý člen zomre, nech to horlitol' sboru, ktorému zomrelý patriť, komissariátu bezodkladne oznámi, aby tento dušu zomrelého modlitbám strázcov svätých miest a ostatných členov armády odporúčať mohol.

Schválenie.

Najväčšiu pochvalu vyslovujeme nad pobožným úmyslom spolku — Armády Svätého Kríža a prosiac napomíname veriacich, aby sa mu pripojili, predpísané povinnosti verne a horlivo plnili, a tak ústami a skutkami chľúbiť sa mohli v kríži Pána nášho Ježiša Krista, ktorý je naše spasenie, náš život a vzkriesenie. Jerafínský Otec náš František, ktorý na zemi bol živým obrazom Ukrižovaného, nech potvrdzuje zvláštne požehnanie, ktoré všetkým pristúpeným a na budúcnosť pristupujúcim členom z celého srdca a láskave týmto udelujeme.

Dané v Bologni, dňa 10. aug. 1881.

(L. S.)

*Fr. Alois de Parma v. r.,
gener. minister celého rádu
sv. Františka.*

Vstúpenie a tohože podmienky.

Vstúpenie do Armády Svätého Kríža stať sa môže kedykoľvek v roku. Z tejto príčiny treba sa obrátiť na komisariát sv. Zeme, alebo na horliteľky a horliteľov tejto armády komisárom vymenovaných.

Členovia armády dávajú milodary každoročne na vyšspomenuté ciele.

Všetci členovia vyzývajú sa, aby v stanovách predpísané modlitby svedomite vykonávali, ačpráve na to neni sú zaviazaní pod pokutou hriechu.

Duchovné výhody,

ktorých sa dobrodincovia svätej Zeme, patrične členovia Armády Svätého Kríža účastnými stávajú.

Pápež Pius VI. Bullou „Inter caetera“ dňa 31-ho júla r. 1778., všetkých katolíkov, ktorí dielo svätej Zeme milodarmi podporujú, účastných učinil :

a) všetkých omší svätých, ktoré obetujú sa na miestach nášho spasenia; dl'a zprávy kustodie sa každoročne vyše 25,000 sv. omší sa obetuje za dobrodincov sv. Zemi;

b) všetkých modlitieb, sebazaprení, púťov, dobrých a kajúcich skutkov, ktoré konajú vo sv. Zeme tak strážcovia svätých miest, ako i katolíci tam bydlíaci a tam putujúci ;

c) bezpočetných odpustkov ktoré nikde na celom svete a v tak veľkej miere získať nemožno, ako ich vo svätej Zemi bydlíaci, alebo tam putujúci katolíci získajú.

Zvláštne požehnanie pre Armádu Svätého Kríža.

Blahej pamäti pápež Lev XIII. dobré dielo svätej Zeme znovu a láskave odporúčajúc udeľuje všetkým členom Armády Svätého Kríža mimo zvláštneho požehnanía i nasledujúce odpustky :

*Odpustky udelené všetkým členom
dobrého diela svätej Zeme.*

Odpis kongregácie svätých odpustkov, dňa 26-ho júna 1894 : Kongregácia svätých odpustkov a pozostatkov, následkom zvláštneho plnomocenstva Jeho svätosti Leva XIII., všetkým verným členom dobrého diela svätej Zeme, ktorí na udržanie svätých miest v Palestíne milodarmi prispievajú, udeľuje nasledujúce odpustky, ktoré i úbohým dušiam, v očistí trpiacim privlastníť sa môžu :

1. Plnomocné odpustky.

1. Na deň narodenia Pána nášho Ježiša Krista. 2. Na veľ'konočnú nedel'u, keď sa okrušene vspovedáme a prevelebnú Sviatosť

Oltárnu príjmemo ; navštívime-li dajaký chrám, alebo verejnú kaplnku a tam za čas sa modlíme na úmysel sv. Otca. 3. Ďalej plnomocné odpustky získajú údivia v čas hodiny smrti, jestli prijali posledné sviatosť, alebo jestli ich prijaf nemohli, aspoň najsvätejšie meno Ježiš pobožným srdcom vyslovili a smrť, jakožto pokutu za svoje hriechy s trpezlivosťou a odovzdaním sa do vôle Božej prijali. 4. Všetci horlitolia Armády Svätého Kríža, ktorí pre svätú Zem podpory sbierajú, môžu krem toho účastnými byť plnomocných odpustkov : *a)* na deň obrezania Pána (Nový rok), *b)* na sviatok Nanebevzatia Panny M., jestli, dl'a predpisu svätej sviatosťi prijímú a isiy čas na úmysel sv. Otca sa modlia.

II. Neplnomocné odpustky.

Všetci Armáde Svätého Kríža prislúchajúci veriaci obsiahnuť môžu odpustky sedem rokov a sedemkrát štyridsať dní, jestli so skrúšeným a pobožným srdcom, ku ctí päť rán Kristových pomodlia sa päť „Otčenáš“, „Zdravas' Maria“ a „Sláva Bohu“.

Údivia Armády Sv. Kríža v poznamenaných duševných výhodách nie od toho dňa, v ktorý horlitolia a horlitel'ky jejich

almužnú komisariátu zašlú, lež už odo dňa ich prijatia do „Armády Sv. Križa“ sa zúčastňujú. Preto nie je potrebné, by horlitelia a horlitel'ky každú mensiu almužnú osobite zasielali komisariátu sv. Zeme, lež dostatočné je, keď almužnú cez rok raz, alebo dvaraz pošlú, keď sa totižto už väčšia summa sossbierala.

Veľkosť ročnej almužnej jedine od zámožnosti údov závisí. Chudobný človek s mal'účkou svojou almužnou býva páve tak milo prijatý do „Armády Sv. Križa“, ako aj bohatý s väčšou svojou almužnou.

III. Pre biskupov a kňazov.

Prevelebni biskupovia, ktorí vo svojich diecézach na Veľký piatok sbierku v prospech svätej Zeme predpisujú, a velební kňazi, ktorí dobré to dielo svereným sebe veriacim odporúčajú a almužnú pre svätú Zem sbierajú a komisariátu svätej Zeme zasielajú, obsiahnú plnomocenstvo : posväcovať kríže, zaopatrovat tieto odpustkami krížovej cesty, taktiež prijímať údov do pásového bratrstva svätého Františka, dl'a pravidla predpísaného.

Tento odpis má platnosť na večné časy,

bez vydania bully vzdor iným možným ustanoveniam.

V Ríme, v sekretariáte spomenutej kongregácie, dňa 26-ho júna 1894.

(L. S.)

† Fr. *Ignac kard Persico*,
predseda.

† *Alexander*,
arcibiskup nikopolský,
tajomník.

* * *

Údovia Armády Svätého Križa účastnými sa stávajú týchto duchovných výhod nie snád až horlitelia jejich príspevky komisariátu odošlú, ale od dňa ich prijatia. Pri tom nenie potreba, aby horlitelia každý príspevok osobitne a hneď odoslali : dostačí, keď všetky príspevky naraz, jedon alebo dvakrát v roku odošlú.

Ročná almužna nenie určená, i tým najmenším darkom možno sa stať údom našej armády.

Horlitel'ov splnomocňujeme prijímať údov, preto majú i právo listiny prijatia vystavovať.

Zvláštne duchovné výhody horliteľov našej armády.

Horlitolia majú, krem vyše spomenu-
tých východ ešte i podiel na svätých om-
šách, ktoré sa každý týžden výlučne za
nich obetujú : pri Božom Hrobe, v chráme
františkánskom „sv. Salvátora“ v Jeruzaleme,
vo svätinách „Zvestovania Panny Marie“ v
Nazarete, „Božieho Narodenia“ a „Naro-
denia sv. Jána Krstiteľ'a“ v Ain-Karen.

* * *

Ktokofvek jako horliteľ chce vstúpiť
do Armády Svätého Kríža, nech nás o tom
upovedomí a my jemu odošleme listinu
i potrebné hácky, do ktorých nech horlitolia
zapíšu mená členov a deň ich vstúpenia
do armády. Odpis tejto listiny treba nám
odoslať, aby sme mená do našich kníh
záviest' mohli ; pôvodná listina zostane
však u horliteľov.

Horliteľov prosíme, aby nám pri každej
príležitosti svoje meno a bydlisko zretelne
sdelili, a keby sa u nich dajaké premeny
bydliske udaly, o tom nás upovedomili.

Príčiny,

ktoré každého katolíka nútia, aby sa pripojil k
novej výprave križiackej a stal sa údom „Armády
Svätého Kríža“ sú nasledujúce :

1. Požehnávať budeš dakedy dni tvo-
jej pozemskej púti, jestli horlivo ctíš ono
znamenie spasenia, ktoré v nebeskej oslave
zjaví sa ti jednúc nad údolím Jozafatským,
ako znamenie víťazstva Božského sudcu
živých a mrtvých. (Mat. 24, 30.)

2. Neohrožené vyznávanie náuk sv.
kríža, jest nevyhnutnou podmienkou k do-
siahnutiu večnej blaženosti.

3. Svätá zem je domovina nášeho
Spasiteľa a nášho svätého náboženstva.

4. Sväté miesta posvätené sú životom
a vzkriesením Ježiša Krista.

5. Sväté miesta sú spravodlivým de-
dictvom katolíckej Cirkve.

6. Detínská láska ku Spasiteľovi žiada,
aby sme tieto miesto nenechávali v ru-
kách Jeho nepriateľov.

7. Potreby svätej zeme sú veľké, prečo
žiadučná je aj rýchla a výdatná podpora
so stránky katolíkov.

8. Predkovia naši život svoj obetovali za oslobodenie svätých miest; či by sme ku podpore tak veľkého a šľachetného diela malý ročný príspevok mohli odoprieť?

9. Žiadnym iným dobrým skutkom nezískame si tak hojných milostí, ako dielom svätej Zeme.

Zrejmý následok.

Staň sa križiakom a jestli možno horliteľom Armády Svätého Kríža. Priateľov a známych oduševňuj ku tomuto šľachetnému dielu, a povzbudzuj ich aby vstúpili do našej duchovnej armády. Tebe to nepadne ťažko, duši tvojej to však bude na veľký prospech a svätej Zemi na veľký úžitok.

Odobrenie.

Dielo svätej Zeme odobrilo a schválilo 40 pápežov v 60 pápežských listinách vrele odporúčajúc ho veriacim. I pápež Lev XIII. udelil mu svoje zvláštne požehnanie.

Odporúčanie.

„Novú križiacku výpravu“, alebo „Armádu Svätého Kríža“ vrele odporúčame velebnému duchovenstvu, ctihodným duchovným rádom, braterstvám a spolkom,

ako i všetkým kresťanom, ktorí Ježiša, Jeho jasličky v Betleheme, Jeho domovinu v Nazarete, Jeho kríž na Kalvárii a Jeho svätý hrob v Jeruzaleme ctia a vrúcne milujú.

* * *

Daj Bože! aby toto naše podujatie priaznivo prijaté bolo a hojného účastenstva našlo. Bo ono je nielen to najšľachetnejšie a najsvätšie dielo, ktoré nám nesčíselné duchovné výhody poskytuje, ale i duším našich zomrelých príbuzných najvýdatnejšie môžeme príspeť ku pomoci, jestli by ešte časné pokuty trpeť museli v očistci, hojnými odpustkami, ktoré im získať a za ne obetovať môžeme.

Hore sa teda! oslobodiť sv. Zem.

Boh to chce! Boh to chce!

Komisariát sv. Zeme.

Úcta a nasledovanie sv. Kríža.

Tvrdým zdá sa byť mnohým ten rozkaz: „Zapri seba samého, vezmi kríž svoj a nasleduj mňa“. (Mat. 16., 24.) Lež o mnoho tvrdšie padne mnohým, keď uslyšia to poslednie slovo: „Odstúpte odo mňa zatratení do ohňa večného“. (Mat. 25.) Bo ktorí včuf

ochotne slyšia a nasledujú slovo kríža, nebudú sa báť posledného súdru.

Toto znamenie kríža zjaví sa na nebi, keď príde Pán k poslednému súdu. I vtedy všetci priatelia kríža, ktorí v živote nasledovali Ukrižovaného s úplnou dôverou pripoja sa ku Kristu Ježišovi, ktorý príde súdiť živých i mrtvých.

Prečo sa teda bojíš vziať na seba svoj kríž, ktorý ti nebesá otvára ?

V kríži je spasenie, v kríži je život, v kríži ochrana pred nepriateľmi, v kríži pocit blaženosti nebeskej, v kríži posilnenie duše, v kríži sila ducha, v kríži obsah všetkých ctností, v kríži najvyšší stupeň svätosti.

Nieto duševného spasenia a nádeje na večný život, iba v kríži. Preto vezmi kríž svoj na seba a nasleduj Ježiša a putujes k životu večnému. On išiel pred tebou, svoj vlastný kríž nesúc, i za teba na kríži zomrel, abys' aj ty kríž svoj niesol a na ňom zomrieť si žiadal. Bo zomrel-li si s Nim, budeš mať s Nim život večný; a jestli si bol spoločníkom Jeho umučenia, budeš aj spoločníkom Jeho slávy. (Il. knih. nasled. Krista, 12, 1, 2.)

Spôsob obetovania.

Večný Bože! obetujeme Ti predrahú krv, prehorké umučenie a preboľastnú smrť Pána našeho Ježiša Krista. boľasti blahoslavenej Panny Marie a svätého Jozefa jakožto zadosťučinenie za svoje hriechy, ku pomoci a potešeniu všetkých verných duší v Očistci, za potreby našej matky svätej Cirkve a za obratenie hriešnikov.

(Odpustky 100 dní, jedenkrát cez deň. Pápež Pius IX., 21. apríla 1860.)

* * *

Buď pozdraven krížom svätým,
O, jak krásny jest tvoj koreň!
Skvieť sa budeš na oblohe,
Keď Pán príde na súdny deň.

Ó, sv. Krížu, krvou, a to krvou a potom môjho Spasiteľa zmáčaný, strom života, ovocie dietok Božích, teba objímam, teba k srdcu pritískám, nech ma na milosť prijme, ktorý ma tebou vykúpil. Ty si kráľa kráľov, nevesfou, buď mojím podielom, mojím pokladom, mojou slávou a mojou korunou. „Láska moja na kríž bola pribitá“, vravel svätý Ignác mučeník, i ja chcem s nim byť ukrižovaný a s apoštolom volať: „Chlúbim sa iba v Kríži Ježiša Krista“. Amen.

Záverečná modlitba k úcte sv. Kríža.

Crux mihi certa salus.
Crux est, quam semper adoro.
Crux domini mecum.
Crux mihi refugium.

V kríži moje isté spasenie.
Kríž neustále ctím.
Kríž Pána nech je vždy pri mne.
Kríž buď mi utočístom.

(Odpustky 300 dní, jedenkrát cez deň.
Pápež Pius IX., 21. januára 1874.)

Modlitba k boľastnej Matke.

Ó najútlejšia Matko, Maria, všetkých matiek najboľastnejšia! Syn Tvoj, ktorý Ťa tak vrúcne miloval, zomrel! — Ty nariekaš a kto Ťa je vstave potešiť? — Iba myšlienka, že Ježiš svojou smrťou otvoril nám brány nebeské, môže uľaviť Tvoje boľasti.

Dovoľ, ó dobrá Matko moja, abych oplakávať mohol hriechy svoje, ktorými som Syna tvojho obrazil. Skrze jeho smrť úfam odpustenie hriechov a život večný obsiahnuť. Amen.

Zdravás' milosti plná
Maria čistá Panna,
Čo v srdci plnom úľosti
Cítilas' toľkých boľastí.

DODAVOK.

Krížová pobožnosť stakzvaným krížom odpustkovým.*

1. Užívanie odpustkových krížov pochádza z r. 1773 jan. 26-ho. Tohoto dňa dovolil totiž pápež Klement XIV. na prosbu Otcov Františkánov z Kláštora svätého Bonaventuru v Ríme, aby predstavení rádu sv. Františka smeli svätých takéto kríže pre označené osoby a pod známymi podmienkami. (Decr. auth. nov. 387 a Raccolta str. 112.) Pápež Pius IX. Brevem 11. augusta 1863. (Acta ord. Min. sept. 1382. str. 182.) potvrdil toto povolenie XIV. Klementa a rozšíril patričné plnomocenstvo predstavených rádu sv. Františka.

2. Pl. mocenstvo na posvätenie týchto odpustkových krížov majú mocou svojho úradu všetci generálni, provinciálni a miestni

* Beringer: Die Ablässe, ihr Wesen und Gebrauch, Str. 347.

predstavení rádu sv. Františka a ich právni náместníci.

Ďalej, dopisom kongregácie svätých odpustkov 26. júna 1894, všetkým prevelebným pánom biskupom, ktorí vo svojich diecezách na Veľký piatok zbierky na podporu svätej Zeme predpisujú, i kňazom, ktorí toto dobré dielo sebe svereným veriacim odporúčajú, udelené je plnomocenstvo kríže posviacať a zaopatrovať ich odpustkami krížovej cesty (Acta ord. Min. aug. 1894. str. 132.)

3. Posvätenie stáva sa tým, že nad posvätiť majúćimi krížami, činí sa znamenie svätého kríža s tým úmyslom, spojiť ich s odpustkami krížovej cesty, dľa formuly nižšie uvedenej. Možno naraz i viacej krížov posvätiť a s jedným krížom rozličné odpustky spojiť.

4. O hmote týchto odpustkových krížov treba poznamenať :

Kríže majú byť dľa ustanovenia Klementa XIV. 26. januára 1773 z mosadzi : na otázku však kongregácie svätých odpustkov predloženú odpovedala táto 8. augusta 1859, že ku týmto krížom nech sa nedá hmota krehká. (Decr. auth. n. 387.) Medzi krehké hmoty označuje oná kongregácia

čín a olovo. Tvrdé drevo je teda hmotou dovolenou.

Tento predpis vzťahuje sa však iba na obraz Ukrižovaného a nie na kríž (jestli ich možno jeden od druhého odstrániť), ponevač odpustkové posvätenie padá na obraz Krista a tento môže sa bez toho žeby sa zrušily odpustky a druhom kríži pripevniť.

5. Skrze takéto odpustkové kríže odpustkov krížovej cesty účastnými sa môžu stať : nemoční, väzni, kresťania cestujúci po suchej zemi, na mori, alebo v zemách nevercov, keď sú veľmi vzdialeni od krížovej cesty, alebo z iných príčin nemôžu chrám a krížové štácie navštevovať.

6. Aby spomenutí s posväteným krížom odpustkovým obsiahnuť mohli odpustky krížovej cesty, splniť musia nasledujúce podmienky :

So skrúšeným a kajúcim srdcom pomodliť sa musia 20 „Otčenáš, Zdravas' Maria a Sláva Bohu Otcu“ a síce 14 „Otčenášov“ atď, miesto návštevy 14 štáci; ďalej 5 Otčenášov atď. ku cti a chvále 5 rán Krista Pána a jeden na úmysel svätého Otca.

7. Pokým sa oné modlitby odriekajú, posvätený kríž odpustkový treba držať v

ruke. Preto dosiaľ len ten mohol obsiahnuť odpustky krížovej cesty, ktorý takýto posvätený kríž držal, pokiaľ táto výhoda bola výlučne osobná, toto platí aj pre budúcnosť, keďli dako túto pobožnosť pre seba vydržiava. Keďli však viacej pobožných osôb, ktoré z právnych príčin nemôžu navštevovať štácie krížovej cesty, hore udaných 20 „Otčenášov“ atď. vspolok sa modlia, v platnosť vstupuje Pápežom Levom XIII. 10. jan. 1884. udelená výhoda, dľa ktorej len jedna z oných osôb má držať v ruke posvätený kríž odpustkový, kým ostatní, každého iného zamestnania sa zdržujú, súčatňujú sa na spoločných modlitbách.

8. Ťažko nemocným ktorí nie sú vstave, tých 20 „Otčenáš, Zdravas' a Sláva Bohu“ atď. sa pomodliť, pápež Lev XIII. tie isté odpustky udelí pod nasledujúcimi podmienkami :

a) Aby nemocný ozaj nebol vstave pomodliť sa tých 20 „Otčenášov, Zdravas'“ atď.;

b) aby dôsledne vzbudil v sebe kajúcu ľútosť a pri tom opakoval verš : Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni, quos pretioso sanquine redemisti. (Teba tedy prosíme

prispej ku pomoci sluhom svojim, ktorých si drahocennou krvou svojou vykúpil);

c) aby sa aspoň v duchu modliť 3 „Otčenáš, Zdravas' a Sláva Bohu“, ktoré dako z prítomných predieka.

9. Posvätené kríže odpustkové, neslobodno, keď ich dako bol potreboval, druhým požičať, darovať alebo predať; tiež neslobodno ztratený, alebo zkažený kríž iným neposväteným nahradiť.

Odpustkové posvätenie podrzuje platnosť, keby sa krížom zlomil, len keď je obraz Ukrižovaného neporušený; v tomto páde treba obraz na iný kríž pripevniť. Keďli by sa však obraz Ukrižovaného polámal, predstavujú odpustky, keby aj kríž celý bol.

10. Týmito odpustkovými krížami účastnými sa môžeme stať tých istých odpustkov, ako návštevou krížovej cesty.

Koľkým kresťanom otvárajú teda odpustkové kríže nesmierny odpustkový poklad svätej krížovej cesty, ktorý by ináč bol bez duševného osuhu pre nich; veľmi mnoho ľudí nemá času alebo príležitosti z týždni navštevovať krížovú cestu; mnohým ani v nedeľu a vo sviatok nezbyva k tomu času. Mnohí, po vrchoch alebo od chrámu vzdia-

lených kopaniciách a dedinách bydlíaci, v zime a pri zlom počasi ku popoludňajším službám Božím zriedka sa môžu dostaviť. Keď majú odpustkový kríž, pobožnosť krížovej cesti ľahko odbaviť môžu doma, alebo kdedoľvek. a účastnými sa stať veľkých odpustkov pre seba alebo duše očistiť.

Formula benedicendi cruces cum indulgentiis viae crucis.

- Ť. Adjutorium nostrum in nomine etc.
 Ť. Domine, exaudi orationem meam.
 Ř. Et clamor etc.
 Ť. Dominus vobiscum.
 Ř. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Bene † dic, Domine Jesu Christe, hanc Crucem, per quam eripuisti mundum a potestate daemonum et superasti Passione tua suggestorem peccati, qui gaudebat in prevaricatione primi hominis per ligni vetiti sumpcionem.

Hic aspergat aqua benedicta.

Santificetur hoc signum Crucis in nomine † Patris, et † Filii, et Spiritus † Sancti, ut orantes inclinantesque se propter

Dominum ante istam Crucem inveniant corporis et animae sanitatem. Per Christum etc. Amen.

Qui facultatem habet applicandi indulg. Stationum addat.

Simulque ex potestate Apostolica mihi specialiter concessa et commissa concedo illi, qui hanc Crucem in manu tenens preces praescriptas persolverit, omnes indulgentias; S. Stationibus Passionis Dominicae annexas, in nomine † Patris, et † Filii, et Spiritus † Sancti. Amen.

